

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

25. juni 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 405 (Alm. del) af 8. juni 2018

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for udviklingen i kommunernes økonomi for hhv. perioden 2011-2015 og perioden 2015-2019?

Svar

Regeringen og KL aftaler rammerne om den kommunale økonomi i de årlige økonomiforhandlinger. Som en hovedbestanddel indgår i aftalerne et niveau for kommunernes serviceudgifter og anlægsudgifter i det følgende år. Med udgangspunkt i økonomiaftalen vedtager kommunerne i efteråret deres budgetter for det kommende år.

Serviceudgifter

Med aftale om kommunernes økonomi for 2019 er regeringen og KL enige om, at kommunernes serviceudgifter udgør 252,3 mia. kr. i 2019. Dette indebærer et løft i forhold til aftalen for 2018.

Udviklingen i kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede serviceudgifter i perioden 2011 til 2019 fremgår af *tabel 1*.

Kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede serviceudgifter er opgjort eksklusiv løft af de kommunale serviceudgifter, der følger af finanslovsaftalerne for 2014-2018, og som ligger under det statslige delloft for driftsudgifter.

Løft, der er placeret under det statslige delloft for driftsudgifter, udmøntes som statslige driftstilskud efter ansøgning. Løft af den kommunale service i finanslovsaftalerne er angivet særskilt i *tabel 1* og omfatter bl.a. værdighedsmilliarden samt pulje til bedre bemanning i hjemmeplejen og på plejehjem mv.

Det bemærkes, at udviklingen i kommunernes serviceudgifter bl.a. skal ses i lyset af en tilpasning af udgiftsniveauet og en opstramning af styringen af den kommunale økonomi efter en årrække med store budgetoverskridelser til og med 2010. Hertil kommer, at der i en række år er aftalt ekstraordinære løft af anlægsniveauerne.

Herudover skal udviklingen i de aftalte serviceudgifter fra 2018 til 2019 bl.a. ses i lyset af, at kommunernes serviceudgifter i 2018 er løftet som følge af aftalen om kommunernes økonomi for 2019, samt at puljen under det statslige delloft for driftsudgifter til klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsbeboere på 380 mio. kr. årligt omlægges til bloktilskud og dermed indgår i kommunernes serviceramme i 2019 og frem.

Tabel 1
Kommunale serviceudgifter, aftale, budget og regnskab, 2011-2019

Mia. kr., 2019-pl B2019-opgaveniveau	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aftale	254,9	254,6	252,3	249,7	250,0	250,7	250,3	250,9	252,3
Budget	253,2	251,9	249,5 ¹	249,6	249,8	250,5	249,8	250,8	-
Regnskab	246,8	246,1	246,4	247,1	248,2	247,5	249,0	-	-

Løft af kommunal service som indgår i det statslige udgiftsloft, heraf	-	-	-	1,1	1,4	1,5	1,4	1,9	1,6
Løft af ældreområdet (ældremilliarden)	-	-	-	1,1	1,1	*	*	*	*
Udbredelse af klippekort til ekstra hjemmehjælp	-	-	-	-	0,1	0,2	*	*	*
Mere pædagogisk personale i dagtilbud	-	-	-	-	0,3	0,3	*	*	*
Løft til en værdig ældrepleje (værdighedsmilliarden)	-	-	-	-	-	1,1	1,1	1,1	1,1
Klippekort til ekstra hjælp til plejehjemsbeboere	-	-	-	-	-	-	0,4	0,4	*
Løft til bedre bemanding i hjemmeplejen og på plejehjem mv.	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5

Anm.: Serviceudgifter er defineret som kommunernes nettodriftsudgifter eksklusive udgifter vedrørende forsyningsvirksomheder, almene ældreboliger, udgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering af regionernes sundhedsvesen, udgifter til overførsler og budgetgaranterede områder, udgifter vedrørende forsikrede ledige samt ekskl. indtægter fra den centrale refusionsordning.

Der er korrigeret for meropgaver i medfør af DUT mv. til budget 2019-opgaveniveau samt ændrede pris- og lønforudsætninger til 2019-niveau.

¹Budget 2013 er korrigeret for, at kommunerne efter aftale med regeringen valgte at prioritere et løft af investeringerne på samlet set 2,6 mia. kr. mod tilsvarende lavere serviceudgifter.

*Omlagt til kommunalt bloktilskud og indgår dermed i kommunernes serviceramme.

Summer kan afvige som følge af afrundinger.

Kilde: Danmarks Statistik, Aftaler om kommunernes økonomi for 2011-2019, Aftaler om Finansloven 2014-2018, Finansministeriets meropgaveopgørelse samt egne beregninger.

Anlægsudgifter

Med aftale om kommunernes økonomi for 2019 er regeringen og KL enige om, at kommunernes skattefinansierede bruttoanlægsudgifter udgør 17,8 mia. kr. i 2019. Dette indebærer et løft i forhold til aftalen for 2018.

Udviklingen i kommunernes aftalte, budgetterede og realiserede skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i perioden 2011-2019 fremgår af *tabel 2*.

Tabel 2**Kommunale anlægsudgifter, aftale, budget og regnskab, inkl. ekstraordinære løft, 2011-2019**

Mia. kr., 2019-pl	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Aftale	17,2	17,3	17,1	19,6 ³	18,6	17,4	17,0	17,3	17,8
<i>Hertil ekstraordinære løft i medfør af politiske aftaler, FL mv.</i>		4,4 ¹	2,8 ²		0,1 ⁴	0,1 ⁵	0,4 ⁶	0,0 ⁷	
Budget	19,4	22,8	17,7	19,8 ³	18,8	17,6	17,4	17,3	-
<i>Hertil ekstraordinære løft i medfør af politiske aftaler, FL mv.</i>			2,2 ²		0,1 ⁴	0,1 ⁵	0,4 ⁶	0,0 ⁷	
Regnskab	20,9	21,5	20,1	20,0	20,0	19,7	19,5	-	-

Anm.: Kommunernes skattefinansierede bruttoanlægsudgifter er opgjort ekskl. ældreboliger. Der er korrigeret for ændrede pris- og lønforudsætninger. Der er korrigeret for ekstraordinære løft af anlæg i medfør af politiske aftaler, FL, mv., herunder:

- 1) Løft på 3,9 mia. kr. (2012-pl) som følge af kickstarten.
- 2) Løft som følge af, at den daværende regering og KL i januar 2013 indgik aftale om, at kommunerne kunne hæve anlægsinvesteringerne for 2013 med 2,0 mia. kr. (2012-pl) i forhold til anlægsbudgettet for 2013 (og 2,6 mia. kr. (2012-pl) i forhold til aftalen) mod tilsvarende lavere serviceudgifter.
- 3) Den daværende regering og KL indgik en forståelse om at videreføre det høje anlægsniveau i 2013 til det aftalte og budgetterede anlægsniveau i 2014 som følge af Vækstplan DK.
- 4) Løft på 125 mio. kr. (2015-pl) på integrationsområdet som følge af forståelse mellem regeringen og KL af januar 2015.
- 5) Løft på 75 mio. kr. (2016-pl) til etablering af midlertidige boliger målrettet flygtninge som følge af aftale mellem regeringen og KL om bedre rammer for at modtage og integrere flygtninge af marts 2016.
- 6) Løft på 425 mio. kr. (2017-pl) som følge af pulje til bedre mad til etablering og genetablering af køkkener på plejehjem, som følger af Aftale om finansloven for 2017.
- 7) Løft på 25 mio. kr. (2018-pl) til digitaliseringsfond til fælles prioritering af digitale løsninger., som følger af Aftale om kommunernes økonomi for 2019.

Kilde: Danmarks Statistik, aftaler om den kommunale økonomi 2011-2019, aftaler om finansloven 2012-2018 samt egne beregninger.

I opgørelsen af aftaler og budgetter er der særskilt angivet ekstraordinære løft af kommunernes anlægsinvesteringer, der bl.a. afspejler diskretionære fremrykninger af kommunale investeringer med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse.

Udviklingen i kommunernes aftalte bruttoanlægsudgifter i perioden 2015 til 2019 skal ses i lyset af de tidligere ekstraordinære løft af kommunernes anlægsinvesteringer, der afspejler diskretionære fremrykninger af kommunale investeringer med henblik på at understøtte vækst og beskæftigelse.

Udviklingen i de aftalte bruttoanlægsudgifter afspejler således en tilpasning af de kommunale anlægsudgifter, således at niveauet for de kommunale investeringer er afstemt med konjunktursituationen. De første skridt til en tilpasning af det kommunale anlægsniveau blev taget med aftalen om kommunernes økonomi for 2015.

Det bemærkes, at udviklingen i kommunernes realiserede bruttoanlægsudgifter ikke afspejler den aftalte tilpasning, og at kommunernes anlægsudgifter ikke er omfattet af sanktioner ved manglende budgetoverholdelse i regnskaberne.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister